

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 842

Warszawa, 9 września 2016 r.

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o administracji podatkowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Gabrielę Masłowską.

(-) Waldemar Andzel; (-) Elżbieta Duda; (-) Jan Duda; (-) Jacek Falfus; (-) Ewa Filipiak; (-) Szymon Giżyński; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Teresa Hałas; (-) Wiesław Krajewski; (-) Bernadeta Krynicka; (-) Tomasz Ławniczak; (-) Jerzy Małecki; (-) Grzegorz Matusiak; (-) Aleksander Mrówczyński; (-) Wojciech Murdzek; (-) Waldemar Olejniczak; (-) Piotr Olszówka; (-) Krystyna Pawłowicz; (-) Grzegorz Puda; (-) Anna Schmidt-Rodziejewicz; (-) Łukasz Schreiber; (-) Wojciech Skurkiewicz; (-) Artur Szałabawka; (-) Jarosław Szlachetka; (-) Janusz Śniadek; (-) Robert Telus; (-) Sylwester Tułajew; (-) Piotr Uściński; (-) Grzegorz Adam Woźniak; (-) Maria Zuba; (-) Wojciech Zubowski.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o administracji podatkowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Art. 1. W ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej (Dz. U. z 2015 r. poz.1269, z późn. zm.) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

"Art. 15a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu wykonywania ustawowych zadań, w szczególności do tworzenia analiz, prognoz i modeli prognostycznych oraz w celu weryfikacji danych własnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zmierzającej do skutecznego poboru należności z tytułu składek, udostępnia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych na jego żądanie:

- 1) następujące dane:
 - a) numer identyfikacji podatkowej NIP, numer PESEL, numer identyfikacyjny REGON, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym),
 - b) adres zamieszkania albo adres siedziby, adres do korespondencji, adresy miejsca prowadzenia działalności, wraz z datą ich aktualizacji.
 - c) imiona i nazwiska wspólników spółek oraz dane, o których mowa w lit. a i b,
 - d) informacje o współmałżonkach w zakresie o którym mowa w lit. a, b, g, h, k, l,
 - e) kwoty nadpłaty,
 - f) liczbę osób, za które płatnik przekazuje zaliczki,
 - g) informacje o okresach, za które zostały złożone deklaracje podatkowe,
 - h) kwoty przychodów w podziale na źródła przychodów, kosztów ich uzyskania oraz dochodów,
 - i) wysokość podstawy opodatkowania,
 - j) kwoty podatku należnego i podatku do zapłaty,
 - k) kwoty składek na ubezpieczenia społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne wykazanych w deklaracjach podatkowych,
 - l) identyfikator krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju do najniższego posiadanego poziomu (TERYT),
 - m) wybór formy lub sposobu opodatkowania,

- n) kwoty przysługujących odliczeń według ich rodzajów,
 - o) kwota ryczału od przychodów ewidencjonowanych obliczona po odliczeniach od przychodów w podziale na stawki ryczału;
- 2) informacje o emeryturach oraz innych świadczeniach przysługujących podatnikom w sytuacji, gdy organem rentowym nie jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963) w art. 50 dodaje się ust. 17 w brzmieniu:

„17. Zakład udostępnia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych na jego żądanie dane:

1) dotyczące ubezpieczonego:

- a) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL - rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,
- b) identyfikator miejscowości według krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) adresu zameldowania,
- c) identyfikator miejscowości według krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) adresu korespondencji,
- d) numer NIP i numer identyfikacyjny REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich - numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,
- e) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym płatnika,
- f) ustalonego prawa do emerytury lub renty,
- g) stopień niepełnosprawności,
- h) kod pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,
- i) okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,
- j) wymiar czasu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,
- k) okres rozliczeniowy,
- l) kod tytułu ubezpieczenia,
- m) informacja o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- n) wymiar czasu pracy,
- o) kod przyczyny wyrejestrowania ubezpieczonego,

p) podstawa wymiaru składki na:

- ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- ubezpieczenie chorobowe,
- ubezpieczenie wypadkowe,
- ubezpieczenie zdrowotne,

q) wysokość składki na:

- ubezpieczenie emerytalne,
- ubezpieczenia rentowe,
- ubezpieczenie chorobowe,
- ubezpieczenie wypadkowe,
- ubezpieczenie zdrowotne,

r) kwota obniżenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu opłacania składki w ramach pracowniczego programu emerytalnego,

s) kod świadczenia lub kod przerwy wraz z kwotą wypłaty tego świadczenia,

t) liczba dni zasiłkowych/liczba wypłat;

2) dotyczące osób zgłaszanych przez ubezpieczonego do ubezpieczenia zdrowotnego:

- numer PESEL,
- kod stopnia pokrewieństwa albo powinowactwa,
- stopień niepełnosprawności,
- czy pozostaje we wspólnym gospodarstwie z osobą ubezpieczoną;

3) dotyczące płatników składek:

- a) numer NIP i numer identyfikacyjny REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich - numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,
- b) data powstania obowiązku opłacania składek,
- c) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym,
- d) liczba ubezpieczonych,
- e) stopa procentowa składek na ubezpieczenie wypadkowe,
- f) kwota należnych składek na Fundusz Pracy,
- g) kwota należnych składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- h) liczba pracowników, za których jest opłacana składka na Fundusz Emerytur Pomostowych,
- i) liczba stanowisk pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,
- j) suma należnych składek na Fundusz Emerytur Pomostowych;

4) dotyczące uprawnionych do świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz świadczeń wypłacanych przez Zakład na mocy odrębnych przepisów:

- a) numer PESEL,
- b) identyfikator miejscowości według krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) adresu zamieszkania,
- c) stopień niezdolności do pracy,
- d) symbol świadczenia,
- e) wysokość świadczenia,
- f) wysokość dodatków przysługujących do świadczenia

- w celu niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz podległych i nadzorowanych jednostek zmierzających do skutecznego poboru należności podatkowych i weryfikacji danych własnych oraz zadań analityczno-sprawozdawczych.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Celem projektowanych regulacji jest zapewnienie możliwości wymiany informacji pomiędzy Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a Ministrem Finansów w zakresie niezbędnym do tworzenia analiz, prognoz i modeli prognostycznych oraz w celu weryfikacji danych własnych obu instytucji. Taki przepływ danych pozwoli uspołnić dane dotyczące płatników i ubezpieczonych będących jednocześnie podatnikami.

Zaproponowana zmiana dotyczy wzmocnienia ustawowego do przetwarzania danych osobowych wymienianych wzajemnie przez obie instytucje. Opracowywanie przez ZUS aktuarialnych analiz i prognoz w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz realizacja zadań analityczno-sprawozdawczych przez Ministra Finansów mają charakter zadań ustawowych wykonywanych dla dobra publicznego.

Wykorzystanie identyfikatorów numerycznych takich jak PESEL lub NIP jako unikalnych numerów występujących w rejestrach i systemach informatycznych zapobiega dublowaniu oraz sprzyja kontroli poprawności gromadzonych danych.

Powiązanie poprzez unikalne identyfikatory numeryczne danych gromadzonych w bazach Ministerstwa Finansów oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych umożliwi prowadzenie analiz sytuacji dochodowej ubezpieczonych i podatników według wynikających z ustawy zakresów danych do badania, których źródłem są dane ZUS oraz organów podatkowych. Integracja danych umożliwi również pełniejszą analizę sytuacji dochodowej podatników, ubezpieczonych oraz uprawnionych do świadczeń wypłacanych przez ZUS.

Aktualnie posiadane przez obie instytucje dane mogły być udostępniane wzajemnie w postaci zanonimizowanych zbiorów danych bądź zagregowanych danych statystycznych. Ważne jest jednak takie udostępnienie przedmiotowych danych o wskazanych ubezpieczonych, podatnikach i płatnikach, aby umożliwić skorelowanie jednostkowych danych posiadanych przez urzędy skarbowe i ZUS. Skonkretyzowanie i doprecyzowanie w projektowanej nowelizacji udostępnianych wzajemnie przez obie instytucje informacji w zakresie przychodów podatników i podstaw wymiaru składek ubezpieczonych, pozwoli na udoskonalenie metod doboru prób do badań i umożliwi uogólnianie wyników badań w odpowiednich przekrojach, a w efekcie końcowym przybliży efekty, jakie mogłyby przynieść planowane rozwiązania.

Szerokie badanie danych i ich analiza powinny pozwolić Ministrowi Finansów w określonych projektach regulacji na oszacowanie skutków finansowych dla obywateli, przedsiębiorstw i finansów publicznych.

Należy zwrócić uwagę, że łączna wartość podatku dochodowego od osób fizycznych, składek na ubezpieczenia społeczne oraz zdrowotne sięgała w 2014 roku ok. 280 mld zł i w konsekwencji nawet niewielkie (w ujęciu procentowym) błędy szacunków mogą przekładać się na duże różnice w kwotach skutków dla sektora finansów publicznych.

Wymiana danych umożliwi również efektywniejsze wypełnianie przez Ministra Finansów obowiązków wynikających z art. 74 i 174 ustawy o finansach publicznych, które stanowią o konieczności sprawowania przez Ministra Finansów kontroli nad poziomem państwowego długu publicznego oraz deficytu sektora finansów publicznych, w skład którego wchodzi FUS.

Istotnym aspektem tej regulacji jest także poprawa efektywności w egzekucji należności podatkowych i składkowych. Pozyskane w ten sposób dane umożliwią skuteczniejszy pobór należności i przyczynią się do poprawy kondycji Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa.

Projekt nie wywołuje skutków dla budżetu państwa oraz budżetu samorządu terytorialnego. Projekt wywołuje pozytywne skutki społeczno – gospodarcze.

Ustawa nie podlega regulacjom prawa Unii Europejskiej.

Warszawa, 14 września 2016 r.

BAS-WAPEiM-1873/16
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o administracji podatkowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Gabriela Masłowska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektodawcy proponują dodanie art. 15a w ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej (Dz. U. poz. 1269, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu wykonywania ustawowych zadań, miałby udostępniać Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) na jego żądanie określone dane dotyczące płatników. Z kolei dodanie ust. 17 w art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963), dalej jako „ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych”, ma być podstawą żądania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych udostępniania mu przez ZUS danych dotyczących ubezpieczonych.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Analizując zgodność przedłożonego projektu ustawy z prawem UE należy przywołać art. 16 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), który przyznaje każdej osobie prawo do ochrony danych jej dotyczących.

Zasada ochrony danych osobowych ujęta została także w art. 8 Karty praw podstawowych UE, który stanowi, że dane osobowe muszą być przetwarzane rzetelnie w określonych celach i za zgodą osoby zainteresowanej lub na innej uzasadnionej podstawie przewidzianej ustawą. Zgodnie z tym przepisem każdy ma prawo dostępu do zebranych danych, które go dotyczą, i prawo do dokonania ich sprostowania. Jednocześnie należy zaznaczyć, że

zasady dotyczące ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii oraz państwa członkowskie odnoszą się do wykonywania działań wchodzących w zakres prawa Unii (art. 16 TfUE).

Zasady postępowania z danymi osobowymi szczegółowo reguluje dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281 z 23.11.1995 r., s. 31, oraz Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003 r., str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 15, str. 355, oraz rozdz. 1, t. 4, str. 447), dalej jako „dyrektywa 95/46/WE”. Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE państwa członkowskie są zobowiązane chronić podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do prywatności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych. Artykuł 2 dyrektywy 95/46/WE definiuje przetwarzanie danych jako każdą operację lub zestaw operacji dokonywanych na danych osobowych, jak np. gromadzenie, rejestracja, porządkowanie, przechowywanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez transmisję, rozpowszechnianie lub udostępnianie w inny sposób.

Ponadto należy wziąć pod uwagę rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, s. 1), dalej jako: „rozporządzenie 2016/679”). Rozporządzenie to będzie miało zastosowanie od 25 maja 2018 r. i uchyli dyrektywę 95/46/WE.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Przewidziane w projekcie przekazywanie danych między ministrem właściwym do spraw finansów a ZUS stanowi przetwarzanie danych osobowych w rozumieniu dyrektywy 95/46/WE. W myśl art. 7 lit. e dyrektywy 95/46/WE państwa zapewniają, że dane osobowe mogą być przetwarzane, gdy przetwarzanie danych jest konieczne dla realizacji zadania wykonywanego w interesie publicznym lub dla wykonywania władzy publicznej przekazanej administratorowi danych lub osobie trzeciej, przed którą ujawnia się te dane. Natomiast art. 6 ust. 1 lit. e rozporządzenie 2016/679 stanowi, że przetwarzanie danych jest zgodne z prawem w zakresie, w jakim przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

W świetle powyższego należy uznać, że projektowana regulacja jest zgodna zarówno z dyrektywą 95/46/WE, jak i rozporządzeniem 2016/679.

3.2. Dodatkowej analizy wymaga kwestia przekazywania przez ZUS ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych danych dotyczących

ubezpieczonego oraz osób zgłaszanych przez ubezpieczonego do ubezpieczenia zdrowotnego w zakresie dotyczącym stopnia niepełnosprawności tych osób (projektowane art. 50 ust. 17 pkt 1 lit. g oraz pkt 2 tiret trzecie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE państwa członkowskie zabraniają przetwarzanie danych dotyczących zdrowia. Analogiczny zakaz jest przewidziany w art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679. W przypadku obu przywołanych aktów prawa UE określono wyjątki pozwalające na przetwarzanie tej kategorii danych osobowych. Jak stanowi art. 8 ust. 3 dyrektywy 95/46/WE, ust. 1 tego artykułu nie ma zastosowania w przypadku, gdy dane są przetwarzane przez pracownika służby zdrowia zgodnie z przepisami prawa krajowego lub zasadami określonymi przez właściwe krajowe instytucje, podlegającemu obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej lub przez inną osobę również zobowiązaną do zachowania tajemnicy. Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 2 lit. g rozporządzenia 2016/679, ust. 1 tego artykułu nie ma zastosowania, jeżeli przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.

Biorąc pod uwagę zakres przekazywanych danych oraz cel ich przetwarzania, można uznać, iż projektowane przepisy art. 50 ust. 17 pkt 1 lit. g oraz pkt 2 tiret trzecie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych mieszczą się w zakresie wskazanych wyłączeń, a w konsekwencji są zgodne z dyrektywą 95/46/WE oraz rozporządzeniem 2016/679.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o administracji podatkowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

Warszawa, 14 września 2016 r.

BAS-WAPEiM-1874/16
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o administracji podatkowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Gabriela Masłowska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projektodawcy proponują dodanie art. 15a w ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej (Dz. U. poz. 1269, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, minister właściwy do spraw finansów publicznych, w celu wykonywania ustawowych zadań, miałby udostępniać Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) na jego żądanie określone dane dotyczące płatników. Z kolei dodanie ust. 17 w art. 50 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963) ma być podstawą żądania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych udostępniania mu przez ZUS danych dotyczących ubezpieczonych.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o administracji podatkowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

